

ISZB-24/2010.
(ISZB-24/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v ^{*}

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságának**
2010. november 29-én, hétfőn, 10 óra 10 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

^{}A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	6
<i>Kapus Krisztián (Fidesz) napirend előtti hozzászólása</i>	6
<i>A Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/1817. szám) (Általános vita)</i>	7
<i>Dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár (NGM) szóbeli kiegészítője</i>	7
<i>Kérdések, vélemények</i>	8
<i>Dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár (NGM) válasza</i>	18
Egyebek	21

Napirendi javaslat

1. A Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/1817. szám)
(Általános vita)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Sneider Tamás** (Jobbik), a bizottság elnöke

Talabér Márta (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bábiné Szottfried Gabriella (Fidesz)
Csizi Péter (Fidesz)
Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz)
Erdős Norbert (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz)
Prof. Iván László (Fidesz)
Kapus Krisztián (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)
Dr. Stágel Bence (KDNP)
Dr. Tarnai Richárd (KDNP)
Boldvai László (MSZP)
Dr. Szanyi Tibor (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP)
Baráth Zsolt (Jobbik)
Vágó Sebestyén (Jobbik)
Vágó Gábor (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Talabért Márta (Fidesz) megérkezéséig Bábiné Szottfried Gabriellának (Fidesz)
Ágh Péter (Fidesz) Erdős Norbertnek (Fidesz)
Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz) távozása után Kapus Krisztiánnak (Fidesz)
Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz) Rónaszékiné Keresztes Monikának (Fidesz)
Dr. Tarnai Richárd (KDNP) távozása után dr. Stágel Bencének (KDNP)
Dr. Szanyi Tibor (MSZP) távozása után Boldvai Lászlónak (MSZP)
Szűcs Erika (MSZP) dr. Varga Lászlónak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 10 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SNEIDER TAMÁS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Kérem, foglalják el a helyüket, kezdjük a bizottsági ülést. Azért vártam eddig, és lehet, hogy majd még várunk kell a továbbiakban is, mert a kormány képviselőjében jelenleg nincsen itt senki. De addig, amíg remélhetőleg megérkezik a kormány képviselője, megadnám a szót Kapus Krisztián képviselő úrnak, aki egy napirend előtti felszólalást igényelt. Csak jelzem, hogy egy órával hamarabb kellett volna szólni, meg kellett volna jelölni a tárgyát, de most ettől eltekintek, főleg azért, mert időnk jelen pillanatban van erre. Át is adom a szót!

Kapus Krisztián (Fidesz) napirend előtti hozzászólása

KAPUS KRISZTIÁN (Fidesz): Köszönöm szépen a kormány képviselőjének, hogy elkésett, mert akkor így legalább van időm hozzászólni. Köszönöm elnök úrnak, hogy kegyet gyakorolt felém, és elmondhatom a napirend előtti hozzászólásomat, bár pontosan tudja, hogy miről fog szólni - és azt gondolom, hogy a héten annyi ülés van, hogy akkor ezek szerint bármelyik ülés előtt is elmondhattam volna.

Én mindenesetre azt szeretném elmondani elnök úr, hogy minden bizottság tud rendesen időben, ügyrend szerint ülésezni. A mi bizottságunk annyira hektikus, hogy még a mai napon se tudjuk, hogy holnap ülünk-e, vagy nem, de azt tudjuk, hogy a héten három bizottsági ülés van. Nyilvánvalóan azt gondolom, én sem voltam még eddig képviselő sem, elnök úr sem; én is képviselő lettem, elnök úr meg elnök úr, úgyhogy ő hívja össze a bizottsági üléseket.

Ettől függetlenül azt szeretném, ha a jegyzőkönyvbe mondaná nekem azt, hogy ezt ennél racionálisabban nem lehet megtenni, mint amit most csinálunk, mert ettől függetlenül azt gondolom, hogy amennyiben a tanácsadói, illetve a bizottság munkatársa sem tud ebben segíteni, akkor azt gondolom, hogy részünkről a segítséget meg tudjuk adni, hogyan lehetne kevesebb ülésen is megtárgyalni ezeket a napirendi pontokat. Újabban már úgy hívunk össze bizottsági üléseket reggel 7-re, hogy van egy napirendi pont, másnap kettő, harmadik nap van néhányal több.

Az ügyrend szerint a bizottság természetesen arról döntött, hogy hétfőn 10 órakor van a bizottsági ülés, és egyéb rendkívüli esetekben természetesen ettől eltérünk; jelen pillanatban már lassan csak eltérünk, illetve mindösszesen csak ennyit szeretnék, hogy elnök úr mondja, hogy ennél jobban és racionálisabban, ésszerűbben ezt a bizottságot vezetni nem lehet, az üléseket hetente háromszor kell összehívni: reggel 7-kor, este 6 óra 10-kor és egyéb időpontokban. Abban bízom, hogy hosszú távon lehetne jól működni, én csak egy picike albizottság elnöki tevékenységét látom el, de azt gondolom, hogy minden időben az úgymond ellenzéki tagokat is rendszeresen személyesen szoktam értesíteni, megkérni, hogy ne felejtsek el, bizottsági ülés van. Remélem, hogy valahol egyszer be tud állni ez a bizottság arra, amit az ügyrendben elfogadott. Köszönöm szépen, hogy engedélyt kaptam.

ELNÖK: Köszönöm. Nagyon egyszerű leszek, hiszen most, hogy háromszor kell üléseznünk, ezt a kormánynak köszönhetjük, tehát a kormány képviselője megjelent, fel lehet neki vetni a kérdést, hogy miért hozták be ezt a törvényjavaslatot, miért kell megvitatnunk a magán-nyugdíjbiztosítási pénztáraknak a szabad választásáról való lehetőségét. Ugyebár ma egy általános vita van, holnapután egy részletes vita, ez azt jelenti, hogy meg kell tárgyalnunk az anyagot, ezt csak ma tudjuk megtenni, a részletes vita előtt is meg kell tárgyalnunk, azt megint csak kedden, vagy szerdán tudjuk megtenni. És csütörtökön van a rendes ülésünk

egyébként, amikor hét napirendi pontunk van, és annyira zsúfolt és annyi törvénytervezetet és módosító javaslatot kell megtárgyalnunk, hogy még az albizottsági jelentést sem tudtam bevenni idő hiányában, hogy megtárgyaljuk, ami elkészült, mert nem tudnám, hogy mikor fogunk annak a végére érni, hét napirendi pontunk van a csütörtöki napon.

Az meg természetes – és ez Kövér László Házelnök úr kérése –, hogy a plenáris üléssel egy időben ne legyen bizottsági ülés, én ehhez tartom is magam, mert magam is így gondolom. Elfogadhatatlannak tartanám, hogy miközben plenáris ülésen akár mindnyájunknak is fel kellene szólalni, hiszen most olyan témák vannak, ugyebár holnap a nők 40 éves munkaviszonnyal való nyugdíjaztatása, satöbbi, satöbbi, hogy akkor egyben bizottsági ülést is tartsunk.

Tehát summa summarum, ha nem történik más jelzés, akkor csak egyszer jöttünk volna össze ezen a héten, csütörtökön, az egy jó hosszú bizottsági ülés lett volna, így is az lesz, hozzá kell tennem. És csak külön megjegyzem, hogy érdemes megnézni más bizottságoknak az ülésezését is, pénteken is vannak bizottsági ülések ezen a héten is, tehát én igyekszem nem péntekre tenni, hogy netán esetleg majd még szombatra, ha így haladunk a továbbiakban. Tehát én értem a nehézségeket, de nekem sem az a vágyálmom, hogy örökké bizottsági üléseken üljek, ezt azért szögezzük le, én is szeretném minél racionálisabban lefolytatni. Tehát én így állítom össze a programot, és azt, hogy a kormány miket nyújt be, arról én igazán nem tehetek, úgyhogy ez a válaszom.

Kérdezem, hogy van-e még ehhez a napirend előttihez néhány gondolat vagy hozzászólás. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor megkezdjük a munkánkat. Megérkezett államtitkár úr is közben.

Először a napirend elfogadására kerülne sor. Aki egyetért a napirendi javaslattal, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangú. Kérdezem, hogy volt-e tartózkodás, vagy nem szavazat. *(Nincs jelzés.)* Nem volt ilyen.

A Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/1817. szám) (Általános vita)

Most következik a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról szóló T/1817. számú törvényjavaslatnak a megvitatása.

Köszöntöm a kormány képviselőit dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár urat, a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről.

Öné a szó!

Dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár (NGM) szóbeli kiegészítője

DR. KARDKOVÁCS KOLOS helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, a szót. Mindenkit én is üdvözlök. Miután elég frekvencián és ismert a téma, ezért én csak egyszerűen szólnék az általános vitára való alkalmasság kérdésében.

A kormány úgy döntött, és ezt képezi le a törvényjavaslat is, hogy a rövid, közép és hosszú távú finanszírozhatóság érdekében a hárompilléres rendszerről, nyugdíjpénztári modellről áttér a kétpilléres, vagy két és félpilléres modellre. Ennek az a lényege, hogy egy munkafedezeti, tehát szolidaritási felosztó-kirovó rendszer lenne az alappillér. Erről egyébként annyit érdemes még tudni, hogy ez a modell Európában sikeresen működik; egyébként a magyar modell még ehhez képest is a finanszírozás tekintetében jónak mondható. Emellett azonban az állami pillér mellett, fennmarad egyrészt a magán-nyugdíjpénztári elem, tehát aki úgy dönt, hogy a magán-nyugdíjpénztári pillérben marad, az a 10 százalékos munkavállalói hozzájárulását innentől kezdve erre a számlára fizetheti be. Emellett pedig a klasszikus harmadik pillért pedig erősíti az állam, tehát továbbra is fontos a kormányzat számára, hogy legyen öngondoskodás, ez az öngondoskodás azonban legyen valódi

felhalmozási alapú, tehát mindenki a saját megtakarításaiból gondoskodik az öregkoráról. Ehhez a kormányzat és az állam annyiban járul hozzá, hogy továbbra is fenntartsa az ehhez járuló adókedvezményt, illetve majd ösztönözni próbálja ezeket a megtakarításokat.

A reform lényege, hogy tehermentesíti a Nyugdíjbiztosítási Alapot a nem nyugdíj, hanem szociális alapú kifizetésektől, tehát a reform következő és fontos lépése az lesz, hogy ezt a kasszát átláthatóvá, és a nyugdíjbefizetéseket nyugdíjkifizetésekre konvertálja, tehát tiszta helyzetet teremtsen a nyugdíjbevételek és a nyugdíjkiadások között.

Fontos az is, hogy a reform költségét nem költségvetési pénzből, hanem az állami és a félállami pillérek egyesítéséből finanszírozza a kormányzat, tehát ilyen módon az adófizetők pénzébe nem fog kerülni.

A részleteket illetően. Amint az a sajtóban is megjelent, január 31-ig lehet nyilatkozni arról, hogyha valaki fent kívánja tartani a magán-nyugdíjpénztári tagságát, innentől kezdve, ha nyilatkozott, akkor 2011. december 31-ét követően ez a 10 százalékos nyugdíjjárulék a pénztártag egyéni számláján kerül jóváírásra azzal, hogy ezzel a megoldással az állami nyugdíjrendszerből „kiszereződik”, tehát vállalja azt a következményt, hogy nem járul hozzá a közös nyugdíjkasszához, ennek megfelelően azonban nem is részesül ennek a nyugdíjrendszernek az előnyeiből. Ez természetesen nem jelenti azt - mert itt a sajtóban több dolog megjelent -, hogy magára hagyja az ilyen állampolgárokat a kormány, itt az a lényeg, hogy aki kiszereződik ebből a rendszerből, az ugyan nyugdíjra nem szerez jogosultságot, de a nyugdíjszerű jogosultsága továbbra is fennmarad neki, hiszen a szolidaritási elvből következően neki a szociális ellátó rendszer részeként, tehát a szociális háló részeként, az idősgügyi járadékra változatlanul jogosultsága lesz.

Fontos követelmény, hogy a kormányzat, illetve az állam fent kívánja tartani a magán-nyugdíjpénztári rendszernek az egyéni számlás rendszerét, tehát az átlépőknél is nyomon lehet majd követni ezeket a számlákat; tehát a portfólióval együtt a számla is átvon a magánrendszerbe és egy hosszabb távú cél, hogy ezek a befizetések a munkavállaló részére megismerhetők és átláthatók legyenek. Tehát a cél az, hogy a munkavállaló is ellenőrizhető módon tudja figyelni, hogy utána a munkáltatója befizeti-e a járulékot.

Ami még a magán-nyugdíjpénztári rendszerrel kapcsolatos kérdés. Az úgynevezett pozitív reálhozamot fel lehet venni erről a számláról, tehát a megtakarítási számlákról, ezért tőkejövedelemnek minősül. Ugyanolyan jellege van, mint egy árfolyamnyereségnek, mint egy portfólióval szerzett árfolyamnyereségnek, tehát ehhez, más tőkejövedelmekhez és más árfolyamnyereséghez hasonlóan 16 százalékos személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség járul, de természetesen egyéb járulékok ezt a kifizetést nem terhelik. És ez sem terheli a magán-nyugdíjpénztári tagot, és itt csatolnék vissza, hogy azért ösztönözni kívánja a kormányzat a megtakarításokat, hogyha az önkéntes számlájára utalja, akkor ehhez adókedvezmény járul 300 ezer forintig.

Nagyon röviden ennyit szerettem volna mondani a lényeges pontokról.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, ki kíván szólni, ezzel megnyitom a vita lehetőségét.

Czunnyiné Bertalan Judit képviselő asszonyé a szó!

Kérdések, vélemények

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr a szót. Csak nagyon röviden mondanám, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat, azt gondolom, hogy sok kérdésre, amelyet ellenzéki képviselőtársaink a nyugdíjak 14 havi, vagy a magán-nyugdíjpénztári tagdíjak 14 havi államkasszába történő utalását követő vitában felvetettek, megoldást ad. És azt gondolom, hogy annak a magán-nyugdíjpénztári rendszernek, lehet ezen mosolyogni képviselő úr, de az biztos, hogy '98. január 1-jével kötelezővé tették egy olyan

rendszer, amelyről nem igazán volt társadalmi egyeztetés. Én vettem a fáradságot végigolvastam a jegyzőkönyvét a '97-es, '98-as parlamenti vitának, és valljuk be egészen őszintén, hogy az önök padosaiban is ültek olyanok, akik kétkedve fogadták a magán-nyugdíjpénztári hozamok szükséges mértékét.

Azt se felejtjük el, hogy a magán-nyugdíjpénztáraknak ahhoz, hogy 2030 után valódi ellátást tudjanak biztosítani azoknak, akik magán-nyugdíjpénztári tagdíjjal gondoskodtak a nyugdíjas éveikről vagy gondolták, hogy ez így fedezet és biztosíték, 2,7 százalékos reálhozamot kellett volna produkálnia annak a magán-nyugdíjpénztári befektetésének. Ez nem történt meg, nem érte el az 1 százalékot - nem érte el az 1 százalékot, maradjunk annyiban -, valamint ebből a rendszerből hiányzik 2008-ban több mint 200 milliárd forint, közel 300, amelyet a magán-nyugdíjpénztáraknak a tőzsdei bukásai jelentenek. Valamint hiányzik ebből a rendszerből az a 4,5 százalékos kezelési költség, amely rendkívül magas, és csak úgy zárójelben hadd jegyezzem már meg, hogy én felháborítónak tartom azt, hogy a magán-nyugdíjpénztárak súlyos milliókért most kampányt folytatnak és mindenféle médián keresztül a visszalépéstől való eltántorítást célozzák meg, ez is akkor az én pénzem, én pedig kampányt fogok indítani annak érdekében, hogy marketingcélokra ne használják a magán-nyugdíjpénztári befektetéseimet.

Tehát el lehet itt labdázni a kérdéssel. Azt gondolom, hogy egy valami biztos, ennek a hárompillérű nyugdíjrendszernek ez a pillére, amit magánnyugdíjpénztárnak hívunk, ez megingott, ebben most kell lépni. Mert ha nem lépünk, akkor az ombudsmani jelentés alapján is 2030-at követően az első magánnyugdíjpénztárba lépők, tehát pontosan a '98-ban kötelezettek köre, valamint akik még választhattak és úgy gondolták, mivel több, mint 10 év van hátra a magán-nyugdíjpénztári megtakarításaiknak a lehetőségéből, buktak. Ők 2030 után nemcsak az ombudsmani jelentés, hanem egyértelműen a pénztárak kimutatásai sem tudják számunkra igazolni, hogy a magán-nyugdíjpénztári tagdíjainkból járadékot fognak fizetni. Azt gondolom, ha most nem lépünk, akkor ezek a befizetések a későbbiekben elvesznek. Lehet itt szónoklatokat tartani arról, hogy hosszú távú befektetés, meg 20-30 év alatt térül meg, azt gondolom, hogy az elmúlt 12 év elég hosszú idő volt ahhoz, hogy a magán-nyugdíjpénztárak bebizonyítsák, hogy nem tudnak okszerűen és racionálisan gazdálkodni a tagdíjbefizetéseinkkel.

Most van az a pillanat, amikor a hárompillérű rendszerbe pontosan azzal a módszerrel, amellyel az önszegélyező rendszert valóban motiválja, valóban ösztönző fordulattal lépteti be a jogszabály, tehát aki öngondoskodásra szeretne térni, tehát valóban azt gondolja, hogy saját pénzét, saját befizetéseit saját kockázatvállalás alapján befizeti és ennek a hozamát reméli nyugdíjas korában, az megteheti, nem tiltja senki. De azt gondolom, hogy igazi garanciája annak a rendszernek van, ahol az állami nyugdíjalap garantálja a nyugdíjkifizetéseinket.

Képviselő Urak! Jelen pillanatban is a nyugdíjaknak a háromnegyedét a Társadalombiztosítási Nyugdíjalap adja, huszonöt százalékról beszélünk, egyharmadról, amelyet várunk és ez is bizonytalan. Azt jelenti, aki visszalép januártól az állami nyugdíjalapba, annak a nyugdíjának a 100 százaléka lesz idős korára garantálva, hiszen a felosztó-kirovó rendszer alapján a mindenkor munkavállalók által befizetett járulékok fedezik a mindenkor öregségi jogosultak ellátásait. Azt gondolom, ha most nem lépünk, időt veszítünk, és nem kell itt mindenféle ideológiai vitákba beleállni azért, hogy ki mit bukik, vagy ki mit nem bukik. Felháborító a magán-nyugdíjpénztáraknak az a magatartása, amelyek alapján mindenféle magántulajdon szentségével érvelnek, és az az agresszív kampány, amelyet e tekintetben folytatnak.

A magam részéről, és azt gondolom a képviselőtársaim részéről az előttünk fekvő törvényjavaslatot általános vitára alkalmasnak találom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Varga László képviselő úré a szó!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Igyekszem megőrizni a higgadtságomat; nagyon nehéz, mert igazából sem eszköz, sem lehetőség, sem a józan belátás az önök részéről nincs a kezünkben, abban a tekintetben, hogy ebben egy valós társadalmi vitát folytassunk le, és tényleg a dolog érdeméről beszéljünk.

Most meghallgathattuk a kormány képviselőjét, a fideszes képviselőtársamat is és azt kell hogy mondjam, hogy valóban felkészültek, nyomják azokat a kommunikációs trükköket és kérdéseket, amiket eddig is láthattunk, azonban a helyzet mégsem ez, merthogy ez egy nagyon komoly hazugság, amit önök folytatnak és egy nagyon komoly banditizmus, ezt mondjuk ki.

Ha tényleg arról lenne szó, amit önök papolnak, akkor összesen annyit tettek volna, hogy kinyitják az önkéntes visszalépés lehetőségét. Mondjuk, változtatnak egy olyat ezen a törvényen, hogy 50 éves koráig bárki bármikor eldöntheti, a következő években is, hogy visszalép – és addig is, meg most mondjuk, június 30-ig kinyitják mindenkinek a lehetőséget. Erről szólt volna a szabad jelző, gondolom, ebben a törvényjavaslatban.

Most mondom. Fogok tenni egy módosító indítványt, kérem majd a szocialista képviselőtársaimat, hogy csatlakozzanak, hogy akkor ezt a szabad jelzőt távolítsuk el a címből, ne nézzük már hülyének az embereket. Jól látható folyamat volt az ebben a tekintetben, hogy az önkéntesség alapján nagyon kevesen léptek volna vissza ahhoz képest, amit önök gondoltak, ez az elmúlt hetekben látszott, cikkeztek is róla, a sajtóban is nyilvánosságot kapott, hogy néhány száz fő az a nagyságrend, aki már jelzett a pénztáránál, hogy ő visszalépne.

Ne haragudjanak, én magán-nyugdíjpénztári tag vagyok. Olyan magán-nyugdíjpénztári tag vagyok, aki tudatosan váltott pénztárt, mert figyeltem a hozamot. Azért gondolkodtam erről, mert figyelek és egyébként, hogy mondjam, gondoskodom arról, igyekszem lépni abban, hogy többek között a hozamok által garantált nyugdíjam meglegyen. De nem tudom, hogy engem hogy mernek olyan helyzet elé állítani 31 évesen, hogy ha én a saját nyugdíjpénztáramat választom - amiben egyébként nyilvánvalóan nem halmozódhatott fel olyan sok megtakarítás nagyságrendjében egy 31 éves embernél, minthogyha egyébként 30 évre kifutott volna ez a rendszer és addig gyűjtögethetett volna -, szóval hogy mernek olyan helyzet elé állítani, hogy ha ezt választom elvesztem az állami nyugdíjjogosultságomat. Nem is értem, ez olyan szinten diszkriminatív történet, hogy ez felháborító, és át lehet nevezni nyugdíj adóvá, bármit lehet, itt hallhattuk ezeket a kérdéseket, csak ne nézzük hülyének az embereket. Ez az egyik.

A másik. Magasak a kezelési költségek. Lehetett volna arról is indítványt beadni, hogy ez csökkenjen. Azt hiszem, hogy ha a valós önkéntes választás lehetőségét adták volna meg az embereknek, valameddig ezt a kérdést kinyitották volna, akkor megnyerték volna a visszalépőknek a folyamatos járulékait és az ő tőkéjüket; ez egy reális kérdés; ezzel azt hiszem, ha az önkéntességről van szó, nehéz is lett volna vitába szállni.

A kérdés azonban ma nem ez. Önök kötelezik, erőszakolják, zsarolják az embereket abban a tekintetben, hogy visszalépjenek az állami pillérbe. Ezt a pénzt felélik, ezt nem is rejtik véka alá, ez beépül a következő évi költségvetésbe. El lehet mondani, hogy nyugdíjszerű kifizetéseket is bonyolítanak ebből, igen, így van - ezek benne voltak a korábbi költségvetésekbe? - soha. Azt a társadalmi megállapodást rúgják most fel, hogy a mai 30 körüli generáció egy más szemléletben, elő-takarékossággal, látható módon gondoskodjon a saját nyugdíjáról.

Ezzel a generációval kétszer fizettették ki ezt a járulékmennyiséget. Egyszer akkor, amikor a költségvetési bevételekből az elmúlt 10 évben kipótolták ezeket; másodjára meg most elveszik ettől a generációtól ezt a fajta öngondoskodás lehetőségét, semmiféle valós

szabad választást nem adva. Ez felháborító, politikai banditizmus és mindent meg fogunk tenni azért, hogy ezen változtassunk. Ennyit tudok mondani önöknek. Kétharmaddal bármit meg lehet szavazni egyébként, gratulálok hozzá, nagyon büszkék lehetnek majd magukra.

Azt gondolom azonban, hogy mégis ha egy picit elgondolkodnak ezen, és megpróbálnak valahogy önök is, a saját politikai pártjukon, frakciójukon belül változtatni azért, hogy ne a jövőt éljük fel a következő években - mert ebből egy fillér nem fog megmaradni az önök kormányzása után -, akkor szerintem előrébb vagyunk. Nem tudunk ezzel egyetérteni.

Az is egyébként elképesztő, hogy az ebbéli jogunkat is kétségbe vonják, hogy ezt elmondhassuk. El fogjuk mondani, az emberek túlnyomó része egyetért ezzel a kérdéssel, politikai hovatartozástól függetlenül. Nézzék meg mértékadó konzervatív politikai gondolkodók megnyilatkozásait, ilyen blogokat nézzenek meg, akár fiatal konzervatívokat is - nézek itt bármerre, hogy hátha még valami belátás lehet. Tudom, hogy nem lehet, tudom, hogy át fogják erőszakolni, felháborító – ennyit szeretnék mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük.

Vágó Gábor képviselő úré a szó!

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Köszönöm a szót. A Fidesz egy nagyon kockázatos útra lépett ezzel. Kockázatos útra, mert nemcsak a saját magába vetett bizalmat, hanem az egész államba vetett bizalmat erodálja azzal, hogy a zsarolás kommunikációs technikájával szerez több mint 3000 milliárd forintot úgy, hogy a cinizmus ellen viselt háború szerintem egyik epic főcsatájaként azt mondja, hogy ez egy szabad választás.

Ha megnézzük konkrétan, milyen infrastrukturális feltételeket szab ehhez a választáshoz, az azt jelenti, hogyha tegyük fel, nem mindenki akarna magánnyugdíjpénztárba lenni, csak szimplán azok, akik a közvélemény kutatásokban azt mondták, hogy ők inkább választanák a magánnyugdíjpénztárt, konkrétan effektíve az infrastrukturális háttér nincs biztosítva arra, hogy ezek az emberek át tudjanak lépni a magán-nyugdíjpénztárukba, tehát hogy ott maradjanak. Ez pedig nem szabad választás, ez igazából alkotmányellenes. Hiszen önök nem csak azt csinálják, hogy zsarolással azt mondják, hogy aki nem lép át az állami nyugdíjrendszerbe, annak nem lesz nyugdíja, hanem még, aki azt mondja, hogy maradna a magánban, annak még az összes lehetőségét is szorítjuk azáltal, hogy összesen 7, azaz hét darab ilyen iroda van, ahol ezt meg lehet tenni. Ez pedig azt jelenti, hogy egyes irodákban - ha csak azokat számoljuk, akik tényleg valóban nem a talánt mondták, hanem, hogy igenis hogy átlépnének, vagy ott maradnának a magánnyugdíjpénztárba - naponta 1500-an volnának, és ez egy eléggé hajmeresztő szám, így hát nem feltétlen a magántulajdon védelmével kapcsolatban, hanem az ember egyenlő szabad választásának a kapcsolatában is alkotmányellenes ez a törvény.

Tehát nagyon súlyos az a játék, amit önök játszanak azért, mert a családi ezüstöt gyorsan berakják a zaciba, és abból a pénzből kezdenek majd valami olyan kockázatos vállalkozásba, amit még a világ nem látott. Tehát, hogy ez a gazdaságpolitikai egyveleg, ez a gazdaságpolitikai mixtúra, amit önök most támogatnak, és amit Matolcsy György úr a költségvetésben is bemutatott, egy nagyon egyszerű dolgot csinál: szétválasztja a társadalmat gazdagokra és szegényekre, és majd abban bízik, hogy a gazdagok felpörgetik fogyasztásukkal a gazdaságot.

Na már most, ezt a pénzt, amit 3 millió ember összegyűjtött, fejenként cca. egymillió forintot, ezt most körülbelül odaadják 700 ezer embernek, ha durván akarok szólni, akik az egykulcsos adó miatt igenis, hogy jól járnak. Ezt a pénzt most azért beleöljük abba a költségvetésbe, hogy ezeknek az embereknek több pénz maradjon a zsebükben az adóátrendezés után. Önök egyszerűen felélik a jövőt, felélik a jövőnket. Sőt még egy 40 éves

ember, akinek van három gyermeke, azt mondja, hogy igazából én azt az egymillió forintot így is, úgy is visszakapom egy év alatt, hagyján; de egy 30 éves már elég erősen húzza a fogát, hogy azért mégiscsak lenyúl tőlem az állam egymillió forintot. A huszon-éves meg azt mondja, hogy válasszak egy megbízhatóbb államot, miért kezdjek el dolgozni egy olyan államban, amelyik bármikor megváltoztatja a döntését radikálisan, és miért várjak én attól az államtól nyugdíjat, amelyik ilyen kiszámíthatatlan. Egy huszon-éves ember fejében ezek a gondolatok játszódhatnak le és ahelyett, hogy a népességmegtartásra fókuszálnának, megint elkergetik a fiatalokat.

Ami pedig azt mondja, hogy meg kell adóztatni ezeket a tőkejövedelmeket, ez nagyjából úgy néz ki, amikor jön egy rabló, pisztolyt tart a fejemhez, a szabad választás szabadsága, hogy odaadod a pénztárcát, hogy válaszd az életet, majd amikor elveszi a pénztárcámat, visszaadja az aprót és még az apróból is levesz egy kicsit adónak, tehát ez már a nonpluszultrája az egésznek. És én úgy érzem, hogy azzal főként, hogy a nyugdíjjárulékokat nyugdíjadóvá nevezik át, és semmilyen kötelezettség nem lesz az állam részéről, hogy ezen túl aki dolgozik, azután nyugdíjat is kapjon, csak egy olyan abszurd kommunikációs hablaty, amit Matolcsy György úr mondott, hogy kiszereződik a szolidaritáson alapuló közösségből - kérem szépen, hol alakul szolidaritáson az a közösség, ahol a gazdagoknak arányosan kevesebbet kell befizetnie, mint a szegényeknek. Hol alakul szolidaritáson az a közösség, amikor az állam, miközben a hajléktalanokat kikergeti az erdőkbe, addig a hajléktalanok ellátására szánt normatívát befagyasztja; hol alakul szolidaritáson az a közösség, amikor bölcsődék nem épülnek, a gyermekvállalók ugyanolyan nehéz sorsnak vannak kitéve, csak annyival maradt, hogy a gazdagoknál még marad egy kis pénz, akik még gyereket vállalnak.

Tehát itt alapvetően az önök társadalompolitikája nem egy szolidaritáson alapuló közösség és teljes mértékben cinikusan azt mondják, hogy kiszereződnek majd az emberek ebből a szolidaritáson alapuló közösségből. Kérem szépen itt nemcsak azzal van a probléma, amit véghez visznek, hanem ahogyan, amilyen zsarolás módszerrel ezt az egészet lejátsszák. És itt nem az ellenzék felháborodásával van a legnagyobb baj, hanem azzal, hogy az embereknek az államba vetett bizalma rendül meg, nem is a Fideszbe, hanem az egész államba és nem várja már senki huszon-évesen, hogy valaha is nyugdíjat fog kapni. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm.

Lanczendorfer Erzsébet képviselő asszonyé a szó!

DR. LANCZENDORFER ERZSÉBET (KDNP): Köszönöm szépen. Vágó képviselőtársam nagyon aggódik, hogy a Fideszbe és az államba vetett bizalom nagyon megrendül. Javaslom, hogy nézze meg a közvélemény-kutatási eredményeket, még mindig kétharmados támogatottsága van a Fidesz-KDNP politikájával kapcsolatban az embereknek, ne aggódjon a bizalom megingásáért képviselőtársam. Javaslom, akár a Medián, akár a TÁRKI közvélemény-kutatását szíveskedjék megnézni.

A másik. Igen, lehet sorolni, hogy mihez kellene sokkal több pénzt, normatívák, satöbbi, kérem, ne felejtsek el, hogy 8 év pusztítása után vagyunk, és ez akár tetszik, akár nem, képviselőtársam, tessék elfogadni azt a tényt, hogy 500 milliárdos lyukkal kaptuk meg a magyar költségvetést. *(Dr. Szanyi Tibor: Ti csináltátok.)* Mi csináltuk volna, aha. Úgye az is igaz, hogy elfogyott a költségvetési hiány, mire az új kormány felállt. Kérem, 8 év pusztítása után ne tessenek azon csodálkozni, ne tessenek azon csodálkozni, hogy most nem mindenre jut annyi pénz, minthogyha mi kormányoztunk volna 8 éven keresztül. Köszönöm szépen. *(Dr. Varga László: Szégyen.)*

ELNÖK: Köszönöm. Boldvai László képviselő úré a szó!

BOLDVAI LÁSZLÓ (MSZP): Tisztelt Képviselőtársam! Én megragadnám az alkalmat, hogy a kormány képviselője jelen van. Azt kérdezném öntől, látva ezt a törvényjavaslatot – ami, legalább abban értsünk egyet, hogy hosszú évtizedekre meghatározza a magyar társadalom helyzetét – hogy biztosan készült akkor ehhez hatástanulmány, tehát végignézték ennek társadalompolitikai, gazdaságpolitikai hatásait. Ha készült, márpedig én vélelmezem, hogy a szakszerű forradalmi kormányzás ezt önöknek kötelezően előírja, akkor arra az egy szakmai kérdésemre, ha választ adna itt nekem, hogy ezt az evési sebességet figyelve, amivel önök megeszik a magán-nyugdíjpénztári vagyont, ez durván kettő, kettő és fél év alatt elfogy. Hogy gondolja ma a kormány ez alapján az elkészült hatástanulmány alapján 2014-ben, esetleg '13-ban a nyugdíjassza bevételi és kiadási oldalát. Mi történik abban az esetben, ha elfogy az a ma jól látható módon, durván 500 milliárd forintra tehető nagyságrendű vagyon, amit évente megetetnek a nyugdíjasszával. Hogy fog folytatódni ez 2013-tól, miből fogják akkor a nyugdíjassza bevételeit kiegészíteni, mi az a többlet, amiben ma önök gondolkodnak, vagy miben bíznak - a csodában?

ELNÖK: Köszönöm. Rónaszékiné Keresztes Monika képviselő asszonyé a szó!

RÓNASZÉKINÉ KERESZTES MONIKA (Fidesz): Köszönöm a szót. Szocialista képviselőtársaim felé szól a pár mondatom, hogy a politikai banditizmus az az volt, amikor a magánnyugdíj tagságot erőltették rá az emberekre úgy, hogy a gazdasági intézkedéseikkel pontosan az állami garancia fogalmát járatták le, és a vaksötétben tapogatózás is biztonságosabbnak tűnt. És az az állami garanciába betett bizonytalanság, amit még maguk tapasztalnak esetleg, de egyébként nem így van, az nem a mostani államnak szól, hanem a magukénak; ahogyan maguk állították be, és nekik maguknak kéne a szociális érzékenységre és a szolidaritás fogalmára jobban ráugrani, hiszen ez a maguk területe lett volna. Igen ám, de maguk a szociális érzékenységet csak egy demagóg jolly jokerként elővették pontosan akkor, amikor az maguknak érdekükben állt. És a garancia továbbra az állami garancia a nyugdíjakra is az épülő családpolitika lesz, mert a Fidesz és mi mindannyian a hosszú távú jövőben gondolkodunk és vissza fogjuk állítani az állami garanciának a biztonságát az emberek tudatában. Ez nem elvétele a nyugdíjrendszernek, hanem az általunk megígért biztonsága és garanciája; ezen túl pedig mindenki úgy gondoskodik még pluszban önkéntesen, ahogy az öneki a szíve és a szándéka súgja - úgyhogy ez a véleményem. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm.

Szanyi Tibor képviselő úré a szó!

DR. SZANYI TIBOR (MSZP): Köszönöm szépen. Ma reggel találkoztam egy népi bölcsességgel, hogy a legstabilabb dolgok háromlábúak, így például a fejőszék is háromlábú, mert állítólag az az egyetlen, amit a tehén nem tud kirúgni a fejőnő alól; hát a kétlábú szék az pedig tudjuk nagyon jól, hogy meglehetősen imbolgó történet.

De igazából azt szeretném mondani, hogy az elmúlt 13 esztendőben, amióta ez a háromlábú nyugdíjrendszer van, többé-kevésbé pont a második pillér környékén volt a legnagyobb meglegedettség. Csak jelzem, ha már itt állandóan megy ez a kétharmados hablaty, akkor azért hadd mondjam el, hogy a mai második pilléres tagoknak a kétharmada holt önként lépett bele ebbe a dologba, önekik semmilyen törvényi kötelelem nem volt e tekintetben, a saját józan felfogott döntésük volt, ami idevezette őket.

Na most, én nem tudom, hogy a fideszes képviselőtársaink, azon túlmenően, hogy makacsul hiszik a központi parancsokban rejlő mondatokat, hogy ezen túlmenően valóban átgondolták volna-e az eddigi felszólalásaikat. Ugyanis annak idején, amikor ez az egész

második pillér bevezetésre került, egy világos összeurópai demográfiai előrejelzés volt az alap. Nevezetesen ismerjük, most nem akarom végigmondani, csak ezeket a bullet pointokat mondom, hogy csökken az aktívak száma, arányaiban növekszik az eltartottak száma, kitolódik az életkor, később állnak munkába a fiatalok, satöbbi, satöbbi. Tehát magyarul, egyre kevesebb és kevesebb aktívra jut egyre több és egyre több nyugdíjas, és hát ugye előreláthatóan ez összeroppantja az állami nyugdíjrendszereket, főleg azokat, amelyek folyószámla jelleggel kezelik a be- és kifizetéseket.

Na de, lehet azt mondani, hogy majd aztán most szemberohanunk a demográfiai folyamatokkal, forradalmilag persze ez elképzelhető, ezt nem akarom elvitatni, mert forradalomban nyilvánvalóan bármi lehet, meg hát lesz is, én igazából csak arra szeretnék utalni, hogy örült nagy tévedés, ha a Fidesz beképzeli magának ezt a társadalmi kétharmados támogatottságot, pusztán ilyen parlamenti arányokból levezetetten, főleg minden témában. Tehát ha reggel önök „a” helyett „á” betűt mondanak, vagy „b” helyett „c” betűt mondanak, annak is nyilván kétharmados támogatottsága van; amúgy meg bárki megkérdése nélkül pénteken ezt a törvényt úgy sikerült beadni, hogy csak a címét; ez az átgondolt hatástanulmány nyilvánvalóan még nagyon készült, meg hát gondolom, hogy szombat-vasárnap lefolytatták az idetartozó konzultációt a társadalom kétharmadával. Ha önök ilyen szövegeknek saját maguk is bedőlnek, hát lelkük rajta.

Na de a lényeg az, hogy felhívom azért a figyelmet arra, hogy önök ma könnyebben írogatnak át egy alkotmányt, mint mondjuk egy autót. De a helyzet az, hogy európai uniós tag lévén azért remélem, hogy önök azt határozottan és jól tudják, hogy ezt nem lehet – pontosabban időlegesen lehet, aztán utána majd jön a keserű leves. Szeretném elmondani, hogy amikor Magyarország 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz, akkor is módosítottunk elég szép számmal az alkotmányon, nevezetesen, hogy az európai alapjogi chartába beleférjen a magyar alkotmánynak minden ága-boga, ebből nem lehet visszalépni. Tehát itt azért vannak olyan jogok, amiket rögzítenek ezek az európai alapokmányok, amiket még száz százalékban se tud a magyar parlament elvenni a magyar emberektől, legalábbis európai összeütközések nélkül.

Én csak szerettem volna felhívni a figyelmet, hogy ne gondolják azt, hogy amit önök most itt ripsz-ropsz összehordanak, ez valami tartós megoldás lehet. Ha önöknek viszont az a libidójukat kielégíti, már úgy a politikai libidójukat, hogy most jól felforgatják az egész világot, az emberek alól kihúznak mindenféle kapaszkodót, lelkük rajta, csinálják. Mindenesetre azt most mondom, hogy ha önöket netán mégiscsak a kétharmados hitük mentén mondjuk, a tömegmozgalmak sodorják el a kormányzati székekből, akkor egyrészt ne csodálkozzanak, másrészt akkor vissza lehet még gondolni arra, hogy mi volt annak az oka. Teljesen fel vannak ajzva az emberek, önök remélem, olvasnak azért sok mindent, láthatják az interneten gyakorlatilag az önök álláspontját támogató megjegyzések - több ezer slide-ot végigpásztázva - szinte egy darab nincs, azért ez lehet, hogy figyelmeztető jel lehet önöknek, hogy a totális zsákutcába viszik ezt az egészet.

Ezzel együtt azt mondom, hogy ha és amennyiben mihamarabb visszanyerjük a Szocialista Párt részéről a kormányzás lehetőségét – lehet ezen röhögcsélni, majd akkor fogunk röhögcsélni, ha mégiscsak így lesz –, akkor utána határozott szándékaink szerint az a kártétel, amit önök most ezekben az órákban csinálnak, a tekintetben mi már most azon törjük a fejünket, hogy hogyan fogjuk a kármentést, illetve a kárpótlást megcsinálni. De hát lelkük rajta, csinálják, ha önöknek ez jó, az országnak nem, de hát majd meglátjuk.

Vágó Gábor képviselő úré a szó!

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Csak egy apró tényre szeretném felhívni a figyelmet. Franciaországban, bizonyára tudják, a nyugdíjkorhatár, tehát a nyugdíjrendszernek egy elemét akarták módosítani, az emberek az utcára mentek - jó, a magyarok nem ilyen heves

vérmérsékletűek, amikor az egész nyugdíjrendszert forgatják fel. De attól függetlenül Franciaországban is látják ezeket a problémákat, hogy az egész nyugdíjrendszer recseg, ropog és ezen változtatni kell, ott egy kétéves társadalmi előkészítést hajtanak végre, mert ők tisztában vannak azzal, hogy a nyugdíjrendszer akkor jó, ha az egész társadalomnak bizalma van benne, és mindenki úgy érzi, hogy az a nyugdíjrendszer az övé.

Önök most megcsinálják a Fidesz magánnyugdíjrendszerét, kis képzavar van benne, de ez az önök nyugdíjrendszere lesz és nem a társadalomé, ezt nem érzi senki magáénak, amikor két héten belül átvernek egy olyan törvényt, amely arról szól, hogy az eddigi megtakarításokat ukmukfukk lenyúlja és belerakja a nagy közös végtelen bödönbe.

A másik apróság, ugyanitt a társadalmi támogatottságnál. A magánnyugdíjpénztárak létrehozásáról szóló törvényt a legjobb tudomásom szerint a Fidesz is megszavazta. Tehát akkor, amikor, én most nem tudom, hogy jó volt-e, rossz volt-e, de mindenféleképpen volt egy olyan igény, hogy legyen egy konszenzus az új nyugdíjrendszer mögött, még hogyha nem is társadalmi, de legalább parlamenti konszenzus - na most, ennek a konszenzusnak a keresését nem látom önökben, egy dolgot látok, a cinizmust. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm.

Varga László képviselő úr a szó!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm, én is rövid leszek, mert látom, nem sok értelme van. Tehát egyrészt szeretném mondani, hogy akármiről is lett legyen szó, tehát a Fidesz megszavazta az eredeti előterjesztést, a kampányban azt ígérte, hogy megvédi a nyugdíjpénztárakat – erről egy szórólap kering a neten, tehát ez ott van -, majd ezek után a magán-nyugdíjpénztári rendszer szétverése történik, ami azt gondolom, október 3 előtt nem volt egy tudott stratégia az önök részéről. Magyarán ezt hívják úgy, hogy átvették a választókat, hazudtak a választóknak, ez különösen - még egyszer mondom - a 30 körüli korosztálynak óriási érvágás, azt tudom mondani, hogy ez vállalhatatlan. Csak azzal szembesüljenek, hogy hazudtak a kampányban, *(Közbeszólás: A kormányprogramban.)* a kormányprogramban is, tehát hogy itt lehet e mögé valami politikai vakkert rakni, csak hát azt gondolom, hogy egyre kevésbé fogja ezt venni a társadalom és lehet mindig a kétharmadra hivatkozni, csak hát ez nem volt rajta a szavazólapon, sőt ennek az ellenkezőjét ígérték, ezt hívják hazugságnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm.

Rónaszékiné Keresztes Monika képviselő asszonyé a szó!

RÓNASZÉKINÉ KERESZTES MONIKA (Fidesz): Még csak egy mondatot. A nyugdíjak garanciája volt az elsőszámú ígérete a Fidesznek, a nyugdíjpénztárak igen. És ha már Franciaország szóba került, akkor ott pontosan van a mutualité az a belső öngondoskodási rendszer, amit egyébként Kopp Mária férje dolgozta ki, ezt maga is nagyon jól tudja, gondolom; és amit jó lenne majd beépíteni a magyar modellbe, hogy a saját népnek az öngondoskodását, a saját egészségügyének a minőségi fejlesztését hosszú távon biztosítsa az a plusz öngondoskodás, ami az állami garancián felül van. Csak az a lényeg, hogy ne lutrira menjen ki az emberek pénze, ráadásul kötelező jelleggel, mert maguk ezt csinálták. És akármilyen bandita retorikával élnek most, nyilván magukat erre készítették fel, de az, amit mi akarunk, az igenis a társadalmi biztonságot és a hosszú távú fejlődést fogja eredményezni. Az emberek. Akikkel én találkozom rendszeresen – akármit mondanak, hogy kik hogy gondolkodnak -, az általam ismert emberek igenis vissza fognak lépni a magánnyugdíjból azért, mert általunk az állami garancia és biztonság fogalma vissza fog épülni az emberek tudatába és nem visszaélés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm.

Baráth Zsolt képviselő úré a szó!

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. A jelenlévő kormány képviselőihez szeretnék két kérdést feltenni, ami akkor derül ki, hogy mennyire függ össze egymással, amikor a másodikat is elmondom.

A 2012 utáni bizonytalanságra hivatkozva, a Költségvetési Tanács és egyéb gazdasági szakemberek naponta temetik az országot, több száz milliárdos hiány keletkezését jósolják. Miből fogják két-három év múlva állni az adócsökkentések költségét, ez lenne az egyik kérdésem, ami úgy függ össze a nyugdíjpénztárakkal, hogy a magán-nyugdíjpénztári vagyont csak átmenetileg segít a nyugdíjkassza hiányának a pótlására, mi lesz ezután vagy azután. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Hirt Ferenc képviselő úré a szó!

HIRT FERENC (Fidesz): Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ellenzéki Képviselőtársaim, meg Vágó Gábor! Nem tudom, hogy leültetek-e esetleg egy papírral, egy tollal már magatok elé, és ha összeszámoltátok volna azt, hogy a második pillér miatt eddig a magyar államnak a nyugdíjkasszába mekkora pénzt kellett bepótolni; és az a második pillér, amikor államkötvényt vásárol, az elmúlt években erre ezermilliárd forintnyi kamatot fizetett ki a magyar állam. Ezeket, ha összeadjuk, és itt azt próbáljuk bebizonyítani, hogy az állam egy rossz gazda, a magánnyugdíjpénztárak meg egy jó gazda - erről szólt az elmúlt 8 év, hogy az állam egy rossz gazda volt, most jó gazda lesz. De még egyszer mondom, hogy össze kell adni azokat a pénzeket, meg fog mindenki lepődni rajta.

ELNÖK: Köszönöm. Szanyi Tibor képviselő úré a szó!

DR. SZANYI TIBOR (MSZP): Igen, jó lehet, hogy kicsit kapaszkodott, az imént is kaptunk, szóval igen, az államkötvény az olyan, hogy kamatot kell utána fizetni, szóval ez valóban egy súlyos probléma, forradalmilag ezt is meg kéne oldani. Javaslom, hogy a Fidesz ezentúl ne fizessen az államkötvényekre, tök mindegy ki vásárolja, hogy most nyugdíjalap, vagy külföldi befektető, vagy hazai befektető. Javaslom, hogy fontolják meg, töröljék el ezt a dolgot és akkor megoldódik ez a probléma, hogy az államkötvények után a nyugdíjkasszák felé is esetleg kamatot kelljen fizetni, a közgazdaság nagyon érdekes lesz, nagyon kapós lesz utána a magyar államkötvény, az az adósságfinanszírozásban vagy államháztartás finanszírozásban sokat tud segíteni.

Viszont, itt szeretném a fogalmakat, egy picit abból a szempontból rendbe tenni, hogy ne keverjünk dolgokat. Én értem, hogy a Fidesznek valami központi agy kiadta, hogy miket kell mondani, milyen szavakat kell használni. A kettes számú pillér, finoman szólva is vulgárisan nevezzük azt csak kötelező magánnyugdíjpénztárnak annál is inkább, mert az a kötelező járulék, még egyszer mondom: a kötelezően fizetendő járuléknak a szabadon megválasztható elhelyezési helye. Tehát itt nem a nyugdíjkassza volt kötelező, primer módon a nyugdíjjárulékot kötelező fizetni mindenkinek, és ezt követően egyik pillér gyanánt szabadon el lehetett dönteni, hogy melyik magánnyugdíjpénztárba, sőt bizonyos korosztályok még azt is eldönthették, hogy ide fizetik-e vagy maradnak teljes mértékig ugyanazon kötelező nyugdíjjárulékuk bázisán az állami nyugdíjalapoknál. A mai 54-55 éves generációnál van körülbelül ez a bizonyos határvonal, 13 évvel ezelőtt akkor azt hiszem, hogy pont 40 év volt vagy valami ilyesmi.

Na, egy szó, mint száz. Azt javaslom, hogy bizonyos fogalmakat itt legalább egymás között ne keverjünk. Az, hogy egyébként az Európai Unió könyvelési rendszere szerint ez, a kettes pillérbe befizetett összegek egyébként könyvelés technikailag immár a háztartások megtakarításai rovatban van, ha ebből állami bevételt akar valaki csinálni, magyarul: a tojásrántottából vissza akarja csinálni a tojást, jelen esetben egyébként még a magyar büntetőjog szerint is ezt úgy hívják, hogy lopás. Önök bármire hivatkozhatnak, a sanyarú gyerekkoruktól kezdve a kétharmados nem tudom mire, önök akkor is lopnak, önök itt így, ahogy ülnek velünk szembe, önök igazi tolvajok, akik egyébként az államhatalom eszközeivel, amit nagy szerencsével megragadtak, ezt a lopás próbálják fedezni, ettől még a világon mindenütt, amit önök hívnak a köznyelv tisztán világosan egyértelműen lopásnak hívja, akármilyenhez tartozó magyarázat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem, kíván-e valaki hozzászólni.
Rónaszékiné Keresztes Monika képviselő asszonyé a szó!

RÓNASZÉKINÉ KERESZTES MONIKA (Fidesz): Én csak annyit szeretnék mondani, hogy az ember bent ül az Országgyűlésben és próbál a törvényalkotás része lenni felelősen. Ezt a bizottsági minőséget és retorikát kikérem mindannyiunk nevében, itt súlyos, Hunvald Györgyöt nem lehet lopással megvádolni addig, ameddig az ártatlanság véelme őt, tehát lehet, hogy maguknak érdek hiányában ez a retorika marad, de én szeretném a szociális bizottság méltósága érdekében is kikérni ezt a hangot és az elnök urat megkérni, hogy próbálja egy kicsit abba az irányba terelni, hogy ez mégiscsak méltó módon, keretek között maradjon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs további hozzászólás, akkor én szeretnék néhány gondolatot hozzátenni.

Köszönöm Keresztes Monika képviselő asszonynak a tanácsait, de épp azért nem utasítottam rendre Szanyi Tibor képviselő urat, mert ugyanezeket a szavakat akarom használni, *(Derűtség dr. Varga László és dr. Szanyi Tibor részéről.)* hiszen szomorúan látom, mióta bent ülök a parlamentben, több mint fél éve, hogy gyakorlatilag a magyar társadalom ezzel a választással még tavasszal olyan forradalmi módon végrehajtott csöbörből-vödörbe esett. Hiszen az előző időszakban, 8 év alatt, ellopták az emberek pénzét, ellopta a Szocialista Párt az emberek pénzét, és láthatjuk azt a megszámlálhatatlan bírósági ügyet, ami folyamatban van és nyilvánvalóan még folyamatban is lesz.

Viszont a másik oldalt sem lehet dicsérni, mert amit megválasztottak kormánynak, az gyakorlatilag teljes mértékben elitista politikát folytat, és abból a szempontból az emberek, a társadalom szempontjából teljesen mindegy gyakorlatilag, hogy ellopják-e a pénzüket vagy csak a gazdagok számára csoportosítják át, a lényeg az, hogy náluk pénz nem marad. Ez az én konklúzióm részben ebben a mai vitában is, meg az eddig eltelt időszakban a parlamenti munkával kapcsolatban.

Még annyit szeretnék elmondani magával a törvényjavaslattal kapcsolatban, hogy nyilvánvalóan ezt a Jobbik nem tudja támogatni. A Jobbik határozott állásfoglalást tett már le másfél, két évvel ezelőtt is a magán-nyugdíjbiztosítási pénztárakkal kapcsolatban, elmondtuk, hogy rosszul működnek, rengeteg hibájuk van, és hogy vissza kívánjuk vezetni az állami rendszerbe a magán-nyugdíjbiztosítási pénztárakat. De természetesen nem úgy, ahogy most ezt a Fidesz cselekszi, hanem úgy, hogy az emberek pénze megmarad, és gyakorlatilag egy állami szerv kezeli továbbiakban ezeket a kötvényeket, ezeket a részvényeket, befektetési jegyeket. Gyakorlatilag a most előttünk lévő törvényjavaslat arról szól, hogy államadósság-kezelésre fordítjuk ezt a pénzt, illetve a különböző lyukakat, a költségvetésen keletkező lyukakat kell vele betömködni.

Mi nem tudunk egyetérteni azzal, hogy adott esetben – úgy is fogalmazhatnánk -, hogy a Gyurcsányi időszak alatt felvett IMF-hitelt most részben a magán-nyugdíjbiztosítási pénztárakban lévő megtakarításokból fizeti vissza a kormányzat, hiszen valami esetleg konkrétan pont oda fog landolni az IMF-hez, és van, ami csak közvetve fog majd így erre a célra fordítódni. Mi határozottan elmondtuk, hogy az államadósság kezelését elsősorban tárgyalások útján tartjuk megvalósíthatónak, hogy próbáljuk csökkenteni a most fennálló államadósságainkat. Természetesen erre azt mondta a forradalmi kormányzat, hogy ez nem lehetséges, hát nem tudom, hogy mitől forradalmi, akkor, ha ennek a halvány reményét sem vállalja fel a mostani kormányzat.

A másik fontos dolog, hogy az elmúlt 8 évben összelopott vagyonok, adott esetben, ha már oly forradalmi változás történt, akkor ezeket a vagyonokat bizony lehetne zárolni, még én azt mondom, hogy akár statáriális szintű eljárásokat is lehetett volna foganatosítani, ha forradalmi kormány került volna valóban hatalomra, de hát nyilvánvalóan ez nem így van. Tehát az államadósság kérdését mindenképp más eszközökkel próbáltuk volna megoldani, nem pedig a hárommillió pénztártag megtakarításának az erre való fordításával.

Még egyetlenegy konkrét kérdésem lenne a törvénytervezethez, hiszen ha már előttünk van, akkor nem árt egy kicsit belemenni, de én is csak egyet teszek már fel. Az alap működése és gazdálkodása fejezetnél található a 10. paragrafus. A 10. paragrafus arról szól, hogy az alap évente május 31-ig beszámol az Országgyűlésnek. Kérdezem én, ez eléggé – hogy mondjam – pongyolán van megfogalmazva, ez már a most május 31-ig érvényes-e, vagy csak majd a következő május 31-re; egy tiszta megfogalmazás arról szólna, hogy elsőként 2011. május 31-ig számol be az Országgyűlésnek. Én ezt nagyon fontosnak tartanám, mert nyilván meg fogja szavazni a mostani többség, tehát ezzel nem hiszem, hogy sokat tudunk tenni, de próbáljunk a körülmények között is még javítani ezen a szörnyűségen.

Még külön szeretném, ha bele lehetne venni és elgondolkodna rajta a kormány, hiszen én magam teszek erre egy módosító javaslatot, hogy a Nyugdíj- és időügyi albizottság előtt történjen meg az első bejelentése, illetve az alapnak az első beszámolója, hiszen az a bizottságokhoz tartozik, illetve ennek az albizottságnak kimondottan a feladatköre.

Tulajdonképpen lennének még kérdéseim, de talán ez az, ami itt egy konkrét dolog, úgyhogy azt kérném majd államtitkár úrtól, hogy erre válaszoljon.

Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor az államtitkár úrnak adom meg a válasza a lehetőséget.

Dr. Kardkovács Kolos helyettes államtitkár (NGM) válaszája

DR. KARDKOVÁCS KOLOS helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium):
Köszönöm a szót, elnök úr. Megpróbálok röviden és tömören válaszolni a felvetett kérdésekre.

Hogy mit jelent a szabad nyugdíjválasztás? Kicsit messzebből indulnék ebben a körben. Ugye a világban többfajta nyugdíjrendszer létezik. Ma is léteznek olyan országok, ahol egyáltalán nincs nyugdíjrendszer, tehát nyugdíjjogosultságot sem lehet a mai napig szerezni. Nyilván nem ebbe a körbe kell tartozni, csak tájékoztatásul mondom, hogy van olyan rendszer is, ahol egyáltalán nem garantált az emberek számára a nyugdíj, de azért nem gondoljuk, hogy azok nem demokratikus rendszerek, vagy nem szolidáris rendszerek.

A másik. Ahol működik nyugdíjrendszer, ott kétfajta típus létezik, ez a felosztó-kirovó rendszerű, tehát egy munkafedezeti szolidaritáson alapuló és egy felhalmozási rendszerű nyugdíjrendszer. Ezek között érték szempontjából nem lehet sorrendet felállítani; azt lehet látni, hogy mind a kettő működhet jól és mind a kettő működhet rosszul. A kollektív tapasztalat mégis az, hogy a világ fejlettebbik részében ez a felosztó-kirovó rendszer működik, és hangsúlyozandó, hogy ebben a körben a magyar nyugdíjrendszer egy nagyon

magas szolgáltatási színvonalú nyugdíjrendszer. Tehát amikor szidjuk ezt a nyugdíjrendszert, akkor egy igazán magas szolgáltatási színvonalú állami pillérrel beszélünk.

A probléma éppen az, hogy ehhez a magas szolgáltatási színvonalhoz nem járul megfelelő járulékbefizetés. Ennek az az oka - és akkor itt egy picit vissza is csatlóznék, hogy mi lenne a tartós megoldás, hogy miért nem járul ehhez megfelelő állami bevételek -, mert kevés a foglalkoztatottak száma, tehát kevés az adófizető és van egy népesedési, egy demográfiai probléma; egy valódi demográfiai probléma van, hogy a mindenkori dolgozók számára egyre nagyobb terhet jelent a jelenkor, a mindenkori jelenkor nyugdíjasainak a finanszírozása. Tehát, ha azt akarjuk, hogy egy jól működő rendszer legyen - és ez most független attól, hogy állami, vagy öngondoskodó -, akkor arra kellene törekedni és a kormányzat arra törekszik, hogy részben a foglalkoztatást növelje. Részben pedig olyan népesedéspolitikai intézkedéseket hozzon, éppen a Kopp Mária asszony vezetett Népesedési Kerekasztal javaslatai nyomán, amely biztosítja a jövő, éppen a 31 éves vagy a még fiatalabb korosztály számára, hogy mire a nyugdíjas kort eléri, addig rendelkezésre álljon az az aktív munkaerő, népesedési szinten is, ami finanszírozni tudja az éppen akkori nyugdíjasoknak a kiadásait. *(Talabér Márta megérkezett.)*

A másik probléma a mostani rendszernél – és ez megint a szolidaritás, a szabad választás -, hogy a második pillér, ez ma nem egy valódi felhalmozási pillér. Éppen azért, amit a képviselő urak mondtak, hogy ide az is 10 százalékot fizet be, aki az állami pillérbe fizet, és az is 10 százalékot fizet be, aki a második pillérbe fizet be. Itt pont az a probléma, hogy a befizetők járulékaiknak egy része kikerül az állami pillérből, ugyanaz a 10 százalék, egy magánszámlára, mégis az állam, tehát az adófizetők összessége állt helyt a mindenkori nyugdíjasainak magas szolgáltatási színvonaláért. A kormány éppen azt mondja, hogy legyen ez egy valódi felhalmozás, tehát be kell fizetni azért, hogy a mindenkori nyugdíjasokat finanszírozni tudjuk, be kell fizetni a járulékot, de ha valaki öngondoskodni akarna magáról, akkor azt a saját szabad jövedelme terhére tegye, és ezt támogatja a kormány adókedvezmények formájában és minden egyéb tekintetben.

Nem valódi felhalmozási rendszer szerintünk az sem, hogy ugye a második pillér mögött van egy 75 százalékos állami fedezet, tehát 75 százalékkal a második pillérben is az állam állja a nyugdíjat. A kormányzat azt mondja, hogy te, kedves magánnyugdíjpénztár-tag azt dönts el, hogy te egy valódi felhalmozási rendszerben akarsz részt venni, neked olyan a jövedelmed, hogy majd megengedheted magadnak azt, hogy nyugdíjas éveidre ezekből a felhalmozásokból kapsz vissza járadékszolgáltatást, vagy átjössz az állami pillérbe és akkor én garantálom neked a százszázalékos öregségi nyugdíjad.

És még egy tényező. Ugye két évvel ezelőtt emlékszünk a gazdasági világválságra, amikor akkor a nyugdíjasok elmentek, mi volt a legnagyobb probléma. Ugye az nem működik az a rendszer, hogy amikor reálhozam van és jó nekem a hozam, akkor az én pénzem, de amikor veszteség van a dolgon és nyugdíjba mennék, és kiderül, hogy az én portfólióm nem ér semmit, mert már elértéktelenedett, akkor az állam álljon oda garanciaként, ez történt két évvel ezelőtt. Akkor érdekes módon azok az emberek, akik addig a magán-nyugdíjpénztári számlájukon vezették a pénzt, a százszázalékos nyugdíj érdekében, amikor baj volt, akkor átjöttek. Tehát mi azt gondoljuk, hogy éppen a szolidaritás elve az, és éppen az egyetlen biztos fizető az állam az, amellyel a százszázalékos nyugdíjak garantálhatók.

Azt is érdemes kiemelni, hogy a kormányzat lenyúlja a pénzt, vagy ellopja. Kiktől vesz el a kormányzat, a tények azok nagyon makacs dolgok, tehát ugye itt van egy finanszírozási hiány, ezt a finanszírozási hiányt ma a költségvetés pótolja. Kiktől veszi ezt el, a mindenkori adófizetőktől, tehát az adófizetők pénzeiből csoportosítunk át minden évben a nyugdíjasszámba.

A kormányzat azt mondja, hogy teremtsünk tiszta helyzetet, olyan rendszert kell létrehozni, ahol a mindenkori befizetők befizetései fedezik a mindenkori kifizetéseket. Az

nem működik, az a fajta szolidaritás, hogy a jelen munkavállalóira terhelem rá ennek a nyugdíjasszának a hiányát, mert ez csak úgy működhetne, ha most drasztikus járulékemelés lenne. A másik megoldás, ugye hova lehetne még terhelni? Azt mondjuk a nyugdíjasoknak, hogy kedves nyugdíjasok, vegyék tudomásul, hogy nincs ennyi pénzünk nyugdíjakra, mert nem folyik be, tehát csökkentjük azt a szolgáltatási színvonalat a nyugdíjasaink számára, amelyet megszoktak, és amelynél ugye szerzett jogra hivatkozva ők ezt a jogosultságot: 10, 15, 20, satöbbi munkaviszony után kiérdemelték. Tehát nekik sem lehet azt mondani, hogy kedves nyugdíjasok elvesszük tőletek ezt a szolgáltatási színvonalat, mert a mai jelenkor dolgozói nem tudják fizetni a ti kifizetéseiteket. Tehát ugye itt van egy prompt helyzet, a kormánynak azzal kellett szembesülnie, ha tiszta helyzetet akar teremteni, és a nyugdíjakat finanszírozhatóvá akarja tenni, akkor itt bizony egy beavatkozásra van szükség. És meg kell szüntetni azt a fajta szolidaritást, ahol én a magánszámlámon gyűjtögetek, de ha baj van, akkor az állam legyen velem szolidaritás; és a felé a szolidaritás felé kell elmenni, hogy abban válasszon az állampolgár, hogy ha valódi felhalmozási rendszerben akar lenni, akkor valóban kiszereződik ebből a rendszerből.

De még egyszer hangsúlyozom, itt sem hagyja magára az állam, tehát éppen az alkotmányos elvek miatt, ugye az Alkotmánynak a 70. paragrafusában van olyan rendelkezés, hogy minden állampolgárt megillet nyugdíj ágon, vagy szociális ágon az a jogosultság, hogy ellátásban részesüljön. A kormányzat csak azt mondja, hogy a nyugdíjad az a nyugdíjrendszerből kiszereződsz, de nem hagylak magadra, mert az időügyi járadék kapcsán a szociális háló rendszerében változatlanul benne maradsz. Úgy gondolom, hogy a kollektív társadalmi szolidaritás ilyen módon megjelenik.

Talán nem véletlen az sem, hogy a 27 EU tagállamból összesen 9-ben működik második pillér, és ott sem teljesen ugyanúgy. Például a francia modellnek az az eleme, amit a képviselő asszony említett, az nagyon is támogatandó, de ugye az egy teljesen más filozófia és egy teljesen más megtakarítás, tehát az egy valódi szolidaritási közösség és ott a közösség megtakarításaiból finanszírozzák a közösséghez tartozóknak a nyugdíjait.

Hatástanulmány, alpműködés és hogy mi lesz a jövő? A kormány sosem állította, hogy ez a végpont. A kormány azt mondta, hogy most szembesült egy helyzettel, itt van egy 900 milliárdos lyuk a nyugdíjasszában, erre kell most gyors és hatékony választ találni. A kormányzat azt vállalja, hogy ezzel rövid távon, de rendkívül rövid távon, megpróbálja stabilizálni a kifizetéseket, biztosítja a nyugdíjaknak az értékállóságát, és azt hogy nyugdíjakat lehessen fizetni, de a jövő év első negyedévében letesz egy közép- és hosszú távú programot, amely kitér népesedési kérdésekre, foglalkoztatáspolitikára és ennek összefüggésében fogja a nyugdíjrendszerre vonatkozó víziót felvázolni. Úgy gondolom, hogy ezek nélkül a lábak nélkül nem lehet integráns koncepciót és koherens koncepciót lerakni arra vonatkozóan, hogy mit akarunk 2013-ban, '14-ben, vagy mit akarunk még később.

Képviselő úrnak pedig, hogy ez a 10. paragrafus, azt gondolom, hogy itt most az általános vitára való alkalmasságról és a koncepcióról vitázunk. Természetesen nem zárkozom el az ellen, hogy ha bizonytalanság van ennek a 10. paragrafusnak a megfogalmazásában, akkor éppen a bizottság és éppen a parlamenti vita jelzései alapján akár a kormányzat is felülvizsgálja ennek a mondatát; tehát vettük a jelzést, hogy itt van egy probléma, én ezt tolmácsolom, és akkor akár még egy módosító javaslattal, vagy bármilyen más módon támogatni tudjuk ennek a konkrét ügynek a tisztába tételét. A 10. paragrafus, hogy évente május 31-ig számol be majd az alap és az volt a kérdés, hogy ez 2011-re is igaz-e.

ELNÖK: Köszönjük szépen a választ. Tisztelt Bizottság! Szavazás következik.

A szavazás előtt a helyettesítéseket ismertetném. Ágh Péter képviselő urat Erdős Norbert képviselő úr helyettesíti, Talabér Mártát megérkezéséig Bábiné Szottfried Gabriella

helyettesítette, Czunyné dr. Bertalan Juditot távozása után Kapus Krisztián helyettesíti, Lakatosné Sira Magdolnát Rónaszékiné képviselő asszony helyettesíti, Tarnai Richárd képviselő urat távozása után Stágel Bence képviselő úr helyettesíti, dr. Szanyi Tibor urat távozása után Boldvai László képviselő úr helyettesíti és Szűcs Erikát Varga László képviselő úr helyettesíti.

És akkor most következik a szavazás. Aki a T/1817. számú törvényjavaslat általános vitára bocsátását támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 16 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 7 nem. Tartózkodás nem volt. A bizottság a törvényjavaslatot általános vitára ajánlja. Köszönöm szépen.

Kérdezem a bizottságot, hogy többségi előadót kíván-e állítani. *(Jelentkezésre.)*

Talabér Márta képviselő asszonynak adom meg a szót!

TALABÉR MÁRTA (Fidesz): Csizi Pétert javaslom a bizottság többségi véleménye előadójának.

ELNÖK: Köszönöm. Tehát Csizi Péter képviselő úr lesz a többségi vélemény előadója. Kérdezem, hogy kisebbségi véleményt kíván-e állítani a bizottság. Vágó Gábor képviselő úr jelentkezett, akkor gondolom, hogy ő vállalja ezt. Mi nem osszuk most meg, rád bízunk, hogy megfogalmazod - tehát akkor Vágó Gábor képviselő úr lesz a kisebbségi vélemény előadója. Ezt a napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Az egyebekben csak rövid tájékoztatást adnék, hogy mivel még pontosan hivatalosan nem tudhatjuk, hogy mikor lesz a részletes vita időpontja, kedden, vagy szerdán; de valószínűleg egyébként, hogy a szerdai időpontban lesz, ezért valószínűleg, ismétlem, szerdán 8 órára kell összehívunk a bizottságot és akkor fogjuk a módosító javaslatokat megtárgyalni. Ennyit szerettem volna jelezni. *(Jelentkezésre.)*

Kapus Krisztián képviselő úrnak adok szót!

KAPUS KRISZTIÁN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Azért a jegyzőkönyv kedvéért elmondom, mert a bizottsági ülésnek nincs vége, már az urak elvonultak, ha uraknak lehet nevezni.

A mai bizottsági ülés, úgy gondolom, méltatlan volt a parlament köréhez. Az, amikor már a libidó élvezetéről beszélünk, és arról, hogy egyébként milyen lopásról, és miegymásról - és nyugodtan vissza lehet olvasni, mert a jegyzőkönyv szó szerinti, tehát én is többször megnéztem -, azt gondolom, hogy ez méltatlan volt ahhoz, ami itt folyt. Úgyhogy menet közben azt gondoltam, hogy ki kéne innen vonulni, csak egy forró csokira mentem ki, de azt gondolom, hogy ez méltatlan.

Azt már csak külön nem is mondom, hogy az elnök úr csak rátetézett erre a dologra, de az az elnök úr dolga, majd eldönti magában, hogy mi a méltó, mi nem - azt gondolom, hogy ezt nem kellene megengedni. El lehet mondani a véleményt, van ahhoz a véleményhez, azt gondolom, egy stílus, azt is tudom, hogy kinek-kinek más a stílusa, de azt gondolom, hogy van méltósága a parlamentnek, a parlament bizottságainak. Köszönöm szépen. *(Közbeszólás: Helyes.) (Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm. Én csak annyit reagálnék, hogy Szanyi Tibor képviselő úrtól megszoktuk ezt a stílust, ez stílusbeli különbséget jelent. Ettől függetlenül úgy vélem, hogy olyan jellegű kijelentések nem hangzottak el, ami miatt bárkibe is bele kellett volna fojtani a szót, más bizottsági ülések ennél sokkal, de sokkal durvábban folynak le, hál' istennek, hogy a mi bizottságunk nem tartozik ezek közé a bizottságok közé. Köszönöm.

Ha nincsen további hozzászólás, akkor köszönöm szépen a részvételt és további jó munkát kívánok a mai napra.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 20 perc)

Sneider Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Turkovics Istvánné